

До
Членовете на научното жури,
утвърдено със Заповед 1701/26.06.2018 год.
на Ректора на УНСС

СТАНОВИЩЕ

от доц. д.н. Живко Иванов Драганов,
катедра „Международно право и право на ЕС“ на УНСС, с научна специалност
„Изобретателско, авторско и патентно право“ (05.05.13),
член на научното жури
за провеждане на конкурс за заемане на академичната
длъжност „професор“ по професионално направление
3.8. Икономика, научна специалност „Организация и управление извън сферата на
материалното производство“ (Интелектуална собственост и култура),
по конкурса, обявен от УНСС, ДВ, бр. 36 от 27.04.2018 г.,
с кандидат доц. д-р Владя Бориславова Борисова

Уважаеми членове на научното жури,

Представям на Вашето внимание становището си за научната, научно-приложната и преподавателската дейност на единствения кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ по Интелектуална собственост и култура към Катедра "Творчески индустрии и интелектуална собственост" на Бизнес факултета на УНСС – доц. д-р Владя Борисова. Становището е изготвено въз основа на материалите за участие в конкурса, представени от кандидата.

1. Биографични данни

Владя Борисова завършва Общикономическия факултет на УНСС през 2000 г. и придобива образователната степен “магистър по икономика”, а през 2001 г. се дипломира в юридическия факултет на УНСС като “магистър по право”. В периода 2003 – 2004 г. тя специализира в МВнР, в дирекция “ООН и Съвет за сигурност”. През 2007 г. Владя Борисова заема академичната длъжност “главен асистент” към Катедра

“Интелектуална собственост” на УНСС, а през 2010 е избрана за “доцент” към същата катедра. В периода 2011 – 2012 тя е заемала длъжността “научен секретар” на катедрата. От 2016 доц. Борисова е ръководител на катедра “Творчески индустрии и интелектуална собственост”, а от 2017 е Директор на Института по творчески индустрии и бизнес на УНСС. Доц. Владя Борисова е адвокат и медиатор, от 2010 година е международен експерт на Световната организация за интелектуална собственост, била е експерт към Народното събрание, консултант на Патентното ведомство и др. Специализирала е по проблемите на интелектуалната собственост в редица държави. Участвала е в над двадесет национални и международни проекти и в десетки национални и международни семинари, кръгли маси и научни конференции в областта на интелектуалната собственост. Доц. Борисова е член на Съюза на учените в България, на Съвета по интелектуална собственост към Министерство на културата и на Редакционния съвет на научно списание “Библиотека”. Владее английски и френски език.

2. Учебно - преподавателската дейност

Доц. Владя Борисова има необходимия преподавателски стаж и обезпеченост с учебни занятия. Тя е автор на самостоятелни учебни курсове, на учебници и учебни помагала. Доц. Владя Борисова преподава пред студенти от различни специалности, от ОКС „бакалавър и от ОКС „магистър“, на български и на английски език. Преподавателският ѝ опит е по научната специалност, за която е обявен конкурс. Учебно-преподавателската дейност на кандидата удовлетворява напълно изискванията на конкурса.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Съгласно Протокол 2/17.05.2018 на Съвета по хабилитация на УНСС, кандидатурата на доц. д-р Владя Борисова съответства на количествените и качествените изисквания, приети от АС. Съветът по хабилитация е дал положително становище за доц. Борисова. Видно от представените в процедурата документи, доц. Борисова е изпълнила количествените и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС.

4. Оценка на изследователската дейност на кандидата и на представените научни трудове

За участието си в конкурса доц. Владя Борисова е представила едно монографично изследване, два учебника и едно учебно помагало, две студии, две статии в SCOPUS, пет статии в индексирани научни издания, шест статии в специализирани издания с редколегия десет доклада от научни конференции. Научното творчество на кандидата е на български, на френски и на английски език. Научните дирения на доц. Владя Борисова са посветени на изследвания на проблемите на интелектуалната собственост и нейните място, значение и роля за развитието на икономиката и на бизнеса.

Монографичният труд, озаглавен “Бизнес с интелектуална собственост в творческите индустрии” представлява оригинално научно изследване на значението на интелектуалната собственост за постигането на икономически растеж и ролята ѝ на “двигател” за развитието на творческите индустрии. В монографията са анализирани приложимите за творческите индустрии бизнес модели. Първата част обхваща въпросите на икономическата същност на собствеността и на бизнес отношенията и интелектуалната собственост. Във втората част са разгледани бизнес ползите от интелектуалната собственост, икономическите ефекти за предприятието от нейното управление и оценяването ѝ като актив. Третата част включва анализ на ролята на интелектуалната собственост за развитието на бизнеса.

Приносният характер на изследването се изразява в различни насоки, сред които:

- обогатяването на съществуващите знания;
- изясняването на връзката между интелектуалната собственост и икономическия растеж;
- анализът на процесите в творческите индустрии и ролята на различните участници в процеса на добавяне на стойност;
- изследването и определянето на характеристиките и на спецификите на творческия продукт;
- повдигането на научна дискусия по въпроса за мястото и значението на интелектуалната собственост в националното стопанство.

Представените студии са на английски език и са публикувани електронно от Световната организация за интелектуална собственост. Първата е посветена на проблемите на дигитализацията на културното наследство в България, а втората

представлява ръководство за страни в преход по интелектуална собственост, традиционни знания и културни ценности, издадено в съавторство. И двата труда обогатяват съществуващите знания и имат приносен характер. Следва да се отчете, че първият труд е публикуван преди придобиване на академичното звание „доцент“, а вторият има по-скоро приложен характер.

Несъмнен приносен характер има статията „Икономически модели за структуриране на творческите индустрии и измерване на техния принос към националната икономика“, на английски език. В статията са изследвани икономическите модели за структурирането на творческите индустрии – проблем, който представлява научна новост не само в национален, но и в международен план. В статията авторът предлага използването на нов модел за структуриране, а именно моделът на системата на интелектуалната собственост.

Специално внимание заслужава и статията, посветена на основните характеристики на пазара на творческите индустрии, публикувана на английски език в сп. *Economic Alternatives*. Темата се отличава с научна новост и с оригиналност с оглед фокуса на изследването върху технологичното развитие и новите възможности, които то създава при предлагането на интелектуалните продукти. Статията „Медиацията като извънсъдебен способ за решаване на спорове по интелектуална собственост“, в сп. *Собственост и право*, предлага анализ на възможностите, които предоставя производството по медиация като извънсъдебен способ за решаване на правни спорове и неговото приложно поле в областта на бизнеса с интелектуална собственост. Представените за участие в конкурса доклади от научни конференции са по актуалните въпроси на развитието на бизнес моделите за управление на интелектуалната собственост в дигиталната среда, ролята на интелектуалната собственост за устойчивото развитие и други специфични въпроси на управлението на интелектуалната собственост. Докладът за медиацията в интелектуалната собственост, на английски език, повтаря проблематиката на статията „Медиацията като извънсъдебен способ за решаване на спорове по интелектуална собственост“.

Представеното от кандидата научно творчество е внушително като обем и свидетелства за способността на доц. Борисова да води самостоятелно научно изследване. Трудовете ѝ допринасят за обогатяването на съществуващите знания и за развитието на икономическата теория. Много от тях имат интердисциплинарен характер, което е предпоставка за по-задълбоченото и всеобхватно изследване на

поставените проблеми. Голяма част от резултатите от творчеството на доц. Борисова имат не само теоретичен, но и приложен характер. Сред тях могат да се открият: разработеният модел на творческо предприятие; предложената методология за идентифициране на икономическия принос на творческите индустрии в брутния продукт на страната; определянето на бизнес моделите, прилагани от творческите предприятия и др. Принос за развитието на икономическата теория представляват разработените класификационен модел за структуриране на творческите индустрии; концепцията за т.нар. „подсистема на иновативните индустрии“; идентифицирането на функционалните връзки между творческите предприятия; извеждането на характеристиките и спецификите на продукта на творческите предприятия и др. Не на последно място, като принос на кандидата следва да се посочат учебниците „Интелектуална собственост в индустрията, селското стопанство, културата, дигиталната среда и компютърните системи, бизнеса с традиционни знания, баланса на фирмата като дълготрайни материални активи“, в съавторство с проф. Борислав Борисов и учебникът „Медиация по интелектуална собственост – извънсъдебен способ за решаване на търговски спорове“.

Заклучение

С оглед изложеното по-горе, считам че научната, научно-приложната и преподавателската дейност на кандидата Владя Бориславова Борисова следва да получат положителна оценка. Представеният за участие в конкурса монографичен труд и останалите публикации на кандидата отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, на Правилника за прилагането му и на Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в УНСС.

Доц. Владя Борисова притежава необходимите качества, преподавателски и научно-изследователски опит, за заемане на академичната длъжност “професор” по Интелектуална собственост и култура към Катедра "Творчески индустрии и интелектуална собственост" на Бизнес факулта на УНСС и предлагам на членовете на научното жури да подкрепят нейната кандидатура.

12 август 2018

гр. София

/доц. д.н. Ж. Драганов/